
АНАЛИЗА ПРОЦЕСА СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ

УСЛУГЕ АНАЛИЗЕ У ПРОЦЕСУ СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ

Редни број јавне набавке: 404-02-51/19/2016-02

Партија 1: Унапређење унутрашње организације послова и јавности рада инспекција

Београд, децембар 2016

УВОД

Доношење системског Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15) (у даљем тексту: Закон), представља значајан корак у унапређењу рада инспекција, побољшању и олакшању пословања привредних субјеката имајући у виду да закон прописује свремене инспекцијске стандарде и заједничка правила и процедуре за све инспекције.

Закон уводи разне новине, превентивну улогу инспекција, обавезу планирања инспекцијског надзора, спровођење надзора у складу са проценом ризика, јасна овлашћења у надзору над нерегистрованим субјектима за све инспекције, јасно дефинише права и обавезе надзираних субјеката, а све ово води ка бољим односима и сарадњи самих инспекција и надзираних субјеката, као и већег поверења у инспекцијске органе, а сим тим и до законитог и безбедног пословања и поступања надзираних субјеката.

Доношење системског закона, представља велики корак ка повећању правне сигурности и унапређењу пословања у Републици Србији.

Значајна побољшања у области инспекцијског надзора препознала је привреда имајући у виду да је према истраживањима привреде, област која у 2016. години има најнижи негативни утицај на пословање управо инспекцијски надзор. Према Анкети 1000 предузећа коју је спровео УСАИД Пројекат за боље услове пословања - шеста година истраживања ставова привреде, показује доследан тренд побољшања односа привреде према инспекцијама, посебно након усвајања и примене Закона о инспекцијском надзору.¹

Ступање на снагу Закона је само почетак унапређења рада инспекција и пословања субјеката над којима исте врше надзор. Да би један закон остварио сврху неопходна је правилна имплементација, односно поштовање норми прописаних законом од стране свих учесника.

Имајући у виду наведено, а циљу веће делотворности и ефикасности рада инспекција а самим тим и инспекцијског надзора, Министарство државне управе и локалне самоуправе спровело је пројекат „Анализа у процесу спровођења Закона о инспекцијском надзору“ који је обухватио три партије и то:

- Унапређење унутрашње организације послова и јавности рада (Партија 1)
- Унапређење планирања инспекцијског надзора (Партија 2)
- Унапређење јавности рада Координационе комисије (Партија 3)

¹ УСАИД Беп Пројекат за боље услове пословања- Анкета 1000 предузећа

Пројектом су обухваћена анализа следећих инспекција: тржишна инспекција, туристичка инспекција, инспекција за заштиту животне средине, инспекција рада, управна инспекција и санитарна инспекција.

Циљ овог пројекта огледа се у следећем:

- ✓ Анализа унутрашње организације послова инспекција и израда предлога и модела за њено унапређење, а све у циљу делотворне и ефикасне примене института Закона о инспекцијском надзору, односно унапређења делотворности и ефикасности инспекцијског надзора, и унапређење јавности рада инспекција кроз стручно-техничку основу/ модел за објављивање докумената и информација чије објављивање је предвиђено Законом о инспекцијском надзору.

У складу са Уговором 404-02-51/19/2016-02 од 12. октобра 2016. године, Балкански центар за регулаторну реформу извршио је анализу унутрашње организације послова и јавности рада инспекција као и планирања инспекцијског надзора (Партија 1).

Овај извештај обухвата анализу у области Партије 1 и то:

- Анализа унутрашње организације послова наведених инспекција са препорукама за унапређење.
- Анализа капацитета инспекција, како у техничком смислу, тако и у погледу знања, искуства, оцењивања и напредовања инспектора, у складу са анализом унутрашње организације послова. Анализа обухвата поред осталог, и капацитете који се тичу праћења стања у области процене ризика, планирања инспекцијског надзора и јавности рада инспекција са предлозима за унапређење.
- Израда стручно-техничке основе/модел за објављивање докумената и информација чије објављивање је предвиђено Законом о инспекцијском надзору.

Анализа инспекција спроведена је кроз анкету - упитнике, анализу годишњих извештаја инспекција које такве извештаје израђују и који су доступни јавности, и других јавно доступних података о раду инспекција.

У току израде извештаја ради добијања информација о ставрном стању у области инспекцијског надзора одржани су и састанци са помоћницима министара, начелницима инспекција и инспекторима.

Упитници су обухватили питања из следећих области:

- Основи подаци
- Капацитет и организација инспекција
- Ризици, планирање, превенција и јавност рада
- Оцењивање рада инспектора

Поред анализе Закона о инспекцијском надзору, детаљно су анализирани и одредбе Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), Закона о тајности података („Службени гласник РС“, број 104/09), Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), Закона о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 104/09 - др. закон, 68/12 – одлука УС и 107/12), Уредба о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у

министарствима, посебним организацијама и службама Владе („Сл.гласник РС“, бр. 81/07 – пречишћен текст, 69/08, 98/12 и 87/13) и других релевантних закона и прописа, а у циљу квалитетније израде препорука руководило се одредбама анализираних прописа.

У прилогу овог документа достављена су следећа документа:

1. Анализа унутрашње организације инспекција

Препоруке:

- 1.1. Образовање инспектората за инспекцијске и с њима повезане стручне послове, као органа у саставу министарстава, као превасходног облика организовања инспекцијских послова
- 1.2. Увођење посебних тимова за вршење одређених послова којима се утичу на делотворнији инспекцијски надзор
- 1.3 Увођење регионалне ротације инспектора
- 1.4 Поверавање стручних послова инспекције лицима из приватног сектора

2. Анализа капацитета инспекција

Препоруке:

- 2.1 Неопходно је организовано спровођење стручног усавршавања инспектора у оквиру општих и посебних програма, засновано на анализи потреба за стручним усавршавањем, равноправности инспектора, квалитетним програмима, методима и предавачима, као и релевантој евалуацији свих фаза
- 2.2 Повећање броја инспектора имајући у виду забрињавајући податак да је велики број инспектора врло близу испуњавању услова за одлазак у пензију.
- 2.3 Међусобна координација инспектора и сарадња са другим државним службеницима у циљу интердисциплинарног решавања проблема и обезбеђења недостајућих кадровских капацитета

3 Стручно техничка основа / модел за објављивање докумената са:

- Анализа објављивања документа (појединачно и збирно)
- Моделом објављивања докумената